

Е - МАПАС бр. 31

јули 2019 година

Состојбите во пензиските системи во светот

Секоја држава има своја структура на пензиски систем. Различните структури на пензиски системи во државите се заради различните социоекономски и демографски состојби во државите, влијанието на културата на народот и неговите навики и перцепциите на штедењето за пензија.

Најчесто, пензиските системи се дефинирани како повеќестолбни, со цел диверзификација на различните ризици кои влијаат на пензиските системи. Рамката за повеќестолбен систем, вообичаено, се состои од комбинација на три столба: **основна пензија** (како минимална заштита за сите вработени или стари лица), **задолжително дополнително штедење** (или државно или приватно капитално финансирано) и **доброволно дополнително штедење** (приватно капитално финансирано, кое вклучува договори во најразлични форми).

Во дел од земјите преку реформи се засилува улогата на капитално финансираното и приватното пензиско осигурување со дефинирани придонеси, преку воведување приватни пензиски фондови. (На сликата се дадени земјите и почетоците на реформите).

За посигурни пензионерски денови

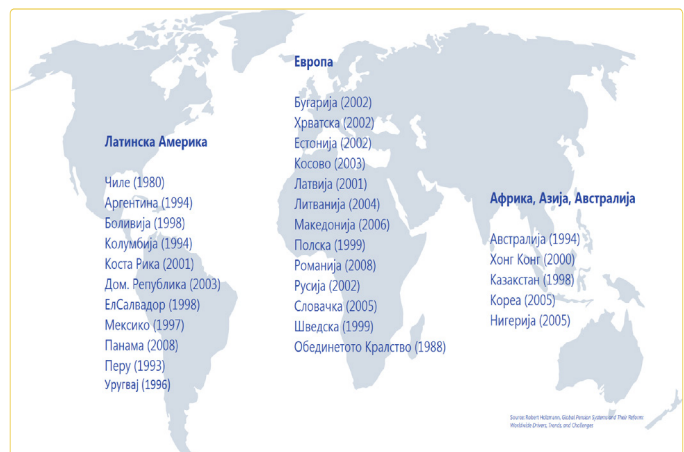

Следете не и на:

<http://www.facebook.com/MAPAS.MK>

“Пензионирањето не е крај, туку нов почеток.”
George McHenry

“За некои од нас, пензионирањето ни дава време да ги следиме нашите соништа.”
Shirley Mitchell

Исто така, во некои земји пензиските шеми со дефинирани пензии, преминуваа во пензиски шеми со дефинирани придонеси (во Исланд со реформата во 2016 г.). Некои земји пак, неоддамна воведоа нови типови на пензиски планови со дефинирани придонеси (Германија во 2018 г.)

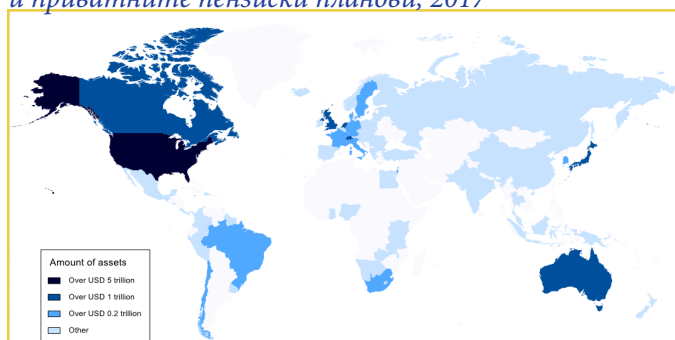
Состојби во 2017 година

Значењето на пензиските системи се мери преку висината на пензиските средства и опфатот на населението.

Овие индикатори во изминатите години бележат пораст што е потврда дека значењето на пензиските системи е сè поголемо.

Главните двигатели на пензиските системи, на светско ниво се **пензиските фондови** (66% во земјите членки на ОЕЦД и 84% во земјите кои не се членки на ОЕЦД), потоа следат банките и инвестициските компании, осигурителните компании и резервите на работодавците.

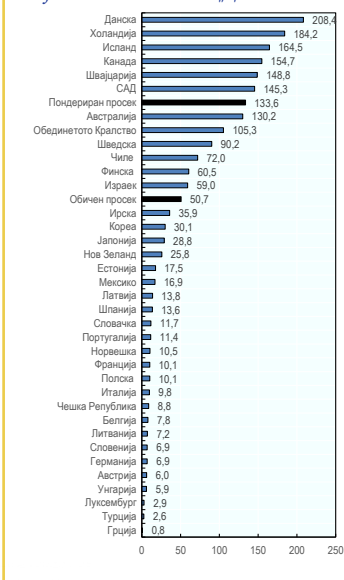
Големина на средствата во капитално финансираните и приватните пензиски планови, 2017

Вкупните приватни пензиски средства во земјите членки на ОЕЦД и избрани земји кои не се членки на ОЕЦД на крајот од 2017 година, достигнаа **45 билиони УСД**.

Вкупно средства во капитално финансираните и приватни пензиски планови, 2017 (% од БДП)

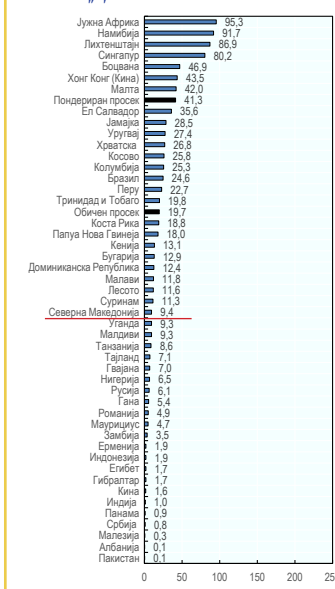
Земји членки на ОЕЦД

Подобра слика за релативната важност на приватниот пензиски сегмент во земјата дава вредноста на средствата на приватните пензиски средства во однос на големината на економијата, изразена преку бруто-домашниот производ (БДП). Во просек, пензиските средства во земјите членки на ОЕЦД изнесуваа 50,7% од БДП, додека пак пензиските средства во избраните земји кои не се членки на ОЕЦД изнесуваа 19,7% од БДП.

Процентот на пензиски средства во однос на БДП, во повеќе од 50 земји е помал од 20%, дури и помал од 2% во 12 земји (вклучувајќи ги Кина, Индија и Индонезија). Во Северна Македонија овој процент изнесуваше 9,4%.

Избрани земји кои не се членки на ОЕЦД

Во осум земји членки на ОЕЦД, пензиските средства се повисоки од БДП. Водечка е Данска со 208,4% од БДП, потоа следуваат Холандија (184,2%) и Исланд (164,5%).

Најниски износи се забележуваат во Грција (од земјите членки на ОЕЦД) и Пакистан (од земјите кои не се членки на ОЕЦД), со средства помали од 1% од БДП.

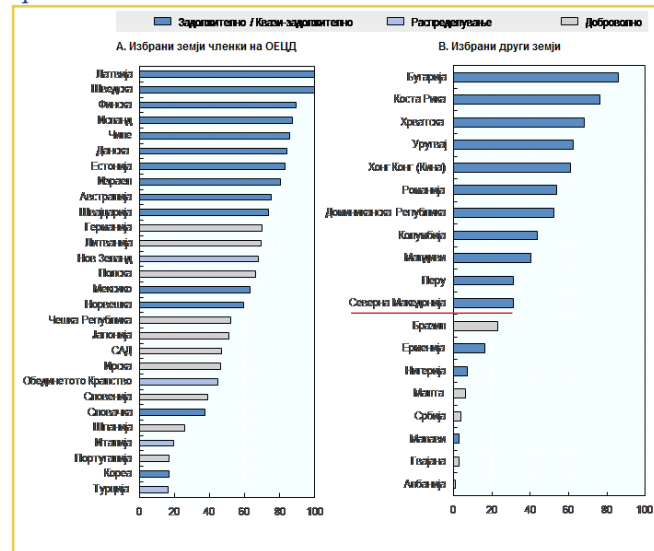
Опфат на населението (стапка на покриеност), 2017

Стапката на покриеност може да се измери преку бројот на активни членови на пензиските планови (лица кои имаат средства во пензиските планови и се уште не се пензионирани) во сооднос со работоспособното население (лица на возраст од 15 до 64 години).

Покриеноста е најголема во земјите каде што вклучувањето во пензиските системи е задолжително. Повеќе од **70% од работоспособното население** е вклучено во пензиски планови во повеќето земји членки на ОЕЦД каде вклучувањето во пензиските планови е задолжително (на пр. Австралија, Чиле, Данска, Естонија, Финска, Исланд, Израел).

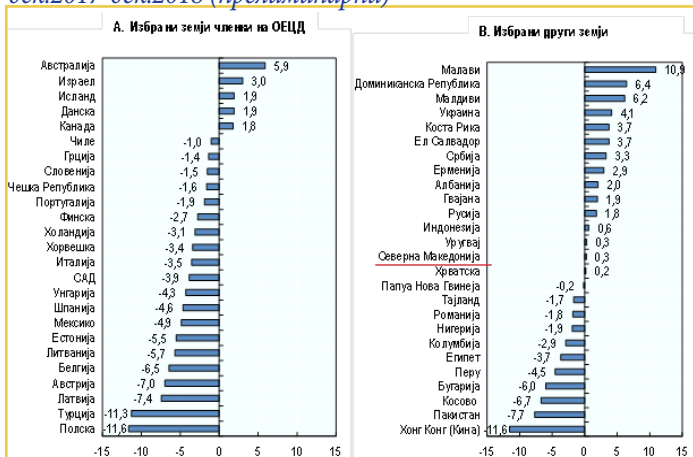
Стапката на покриеност во задолжителните планови беше релативно ниска во некои земји членки на ОЕЦД и во некои земји кои не се членки на ОЕЦД. На пример, стапката на покриеност во Ерменија беше 16% бидејќи задолжителните пензиски планови се воведени неодамна. Високите стапки на неформална работа во Мексико и Перу ги објаснуваат релативно ниските стапки на покриеност во задолжителните пензиски планови.

Покриеност на капитално финансираните и приватните пензиски планови, последно достапна година

Состојби во 2018 година

Реален инвестициски принос на пензиските фондови, дек.2017-дек.2018 (прелиминарни)

Прелиминарните податоци за 2018 година покажуваат дека пензиските средства во пензиските фондови во 2018 година достигнаа 27,6 билиони УСД во земјите членки на ОЕЦД и околу 800 милијарди УСД во избрани земји кои не се членки на ОЕЦД. Споредено со 2018 година, се забележува намалување од 4%, заради негативните реални инвестициски резултати. Овие резултати се резултат на случувањата на пазарите на капитал во последниот квартал на 2018 година.

Пензиските фондови, подлежат на циклични појави и движења, што подразбира пораст или пад во зависност од инвестирањето на средствата и од движењето на вредноста на инструментите во кои се вложени средствата на пензиските фондови, како и од наплатата на надоместоците и провизиите.

Пензиските фондови по нивната природа, работат на долг рок па нивните перформанси се оценуваат на долг рок. Краткорочните резултати исто така веројатно ќе се подобрат со оглед на тоа дека пазарите на капитал веќе бележат подобри резултати во првиот квартал од 2019 година.

Извор:

OECD, Pension Market in Focus, 2018 - <http://www.oecd.org/daf/fin/private-pensions/Pension-Markets-in-Focus-2018.pdf>
 OECD, Pension Funds in Figures, May 2019 - www.oecd.org/daf/pensions/pensionmarkets

НОВОСТИ

Денови на финансиска писменост

Финансиската писменост е основен предуслов за финансиска стабилност во општеството и носење правилни одлуки од страна на граѓаните. Во насока на зголемување на нивото на финансиска писменост на граѓаните, регулаторите од оваа област организираат настан “Денови на финансиска писменост” (29-31.5.2019 г.). Во рамките на годинешните денови на финансиската писменост, голем дел од приватните финансиски компании вклучително и пензиските друштва отворија информативни пултови во повеќе градови низ земјава, што обезбеди подобар опфат на популацијата со оваа акција.

Исто така, МАПАС и трите пензиски друштва - КБ Прво пензиско друштво АД Скопје, Сава пензиско друштво а.д. Скопје и ТРИГЛАВ ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД Скопје, на 29.5.2019 г. реализираа промотивно – едукативен настан во кругот на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“. Прашањата кои во текот на овие денови беа упатени до регулаторните институции и до приватниот финансиски сектор ќе бидат од голема корист и за утврдување на некои од натамошните активности за непосредно едуцирање и информирање на популацијата, за да се одговори на сето она што е поврзано со финансиите, а е во фокусот на интересирањето на граѓаните.

Прес конференција

На 4.7.2019 г. во 12:00 часот во просториите на МАПАС, во присуство на новинари од медиумите, претседателот на Советот на експерти на МАПАС, Максуд Али одржа прес конференција на која накратко беше презентираан Извештајот за состојбите во капитално финансираното пензиско осигурување за 2018 година. На прес конференцијата учествуваа и Ментор Јакупи и Дарко Саздов, членови на Советот на експерти на МАПАС.

Маркетинг кампања

На 1.7.2019 година започна Маркетинг кампања на МАПАС за промовирање на капитално финансираното пензиско осигурување и измените на Законот за капитално финансирано пензиско осигурување од декември 2018 г., што започнаа да се применуваат од 1.1.2019 г. Целта на кампањата е да се информира општата јавност, членовите и идните членови на вториот пензиски столб и да се обезбеди високо ниво на свесност за нивниот статус во пензиското осигурување. Кампањата ќе трае до 30.9.2019 година.

Имате прашања или поплаки?
Јавете се во МАПАС или напишете порака на contact@mapas.mk

MKC EN ISO 9001:2015

Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС)

Стив Наумов 100, 1000 Скопје, Република Северна Македонија

Тел: (02) 3224 229; 3166 452

www.mapas.mk

